

MŪSŲ Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 15,00

NR. 679 (27)

SÃO PAULO — BRASIL — 1962 M. LIEPOS MĖN. — JULHO 21 D.

XV METAI

DARIAUS ir GIRĖNO testamentas: Tau, Lietuva, skiriame šį skridimą

Yra vardų, kurie niekad nebūs užmiršti. Jie, lyg žvaigždės nakties tamsumoje šviečia. Jie yra įamžinti tautos istorijoje, apie juos liaudis kuria legendas, pasakas, dainas. To kiais yra DARIUS ir GIRĖNAS...

Jų žygis 1933 m. liepos mėn., kai pakilo iš New Yorko aerodromo ir skrido per klastingąjį Atlantą Lietuvos linkui, užhipnotizavo visą lietuvių tautą ir visus plačiame pasaulyje išsisklaidžiusius lietuvius. Apie jų žygį nuolat pranešinėjo didžiosios pasaulio radijo stotys, jų vardai mirgėjo pirmuose didžiųjų laikraščių puslapiuose.

Visa Lietuva oro sakalų atskrendant laukė. Minių minios Kauno aerodrome nukreipusios akių žvilgsnius va karuosna laukė Lietuvos sūnų iš anapus Atlanto grįžtant. Saulutė nusileido. Atėjo naktis. Valandos slinko... ir jokios žinios apie Darių ir Girėną. Jaunimas, neišskaus nujauimo apimtas uždainavo atskrend sakalėlis... atmušė sparnelius į sausą eglę... Ir 17

d. liepos mėn. naktį, Soldino miškuose, netoliausia Lietuvos rubežių, oro paukštis atmušė sparnelius ir du ryžtingi lietuviškos išeivijos atstovai, apdainuotų eglų prieglobstyje, amžiams užmigo. Nuliūdo Tėvynė, palnko vėliavos, gedulo nuotaikos apgaubė lietuvių širdis.

Dariaus ir Girėno žygis simbolizuoja lietuvių išeivių santykius su Lietuva. Lietuviškoji išeivija niekada nebuvo abejinga Lietuvai ne tik laisvės ir ramaus gyvenimo dienomis, bet ir nelaimių metais.

1935 m. pirmojo pasaulinio lietuvių kongreso metu, Kaune, buvo nutarta Dariaus ir Girėno dieną minėti kaipo Lietuvos Išeivio Dieną. Šios dienos proga lietuvis plačiau ir giliau apžvelgia savo santykius su Tėvyne, kaip ilgiau gyvenant toli nuo Lietuvos, išlikti lietuvišais ir kt.

Lietuva išliko gyva ir laisvė bus atkovota tik idealistų aukomis, kurių tarpe yra Darius ir Girėnas.

damas 92 kilometrus ir 800 metrų. Ligšiolinis rekordas pasiektas irgi Amerikos Joseph Walker 1-ko, buvo 74 kilometrai. Žemės trauka 92 kilometrų aukštumoje yra labai maža, beveik jokia, lakūno tvirtinimu.

12-SIS PERSEKIOJAMOS BAŽNYČIOS KONGRESAS

Liepos 27-31 d.d. rengiamas Koenigsteine (Taunus) Fed. Vokietijoje. Kongrese numatyta žymių profesorių paskaitų, komunistų ir religijos temomis. Dar numatyta pamaldos, daug kitokių parengimų, iškilnių, folkloro vakarų. Kaip ir kitais metais, dalyvaus ir pavergtų kraštų atstovai, jų tarpe ir lietuviai.

— Minint Vokietijos miesto Mainzo 2000 m. įkūrimo sukaktį, liepos 3 d. Kurfiurstų pilyje Mainze įvyko platus «susitikimo vakaras», dalyvaujant lietuvių, austrų, sakų ir pėčių Mainzo gyventojų liaudies meno grupėms. Ypatingą pasisekimą turėjo Vasario 16 G. nazijos lietuvių tautinių šokių grupės dalyviai Mainze išėinančios «Allg. Zeitung» liepos 4 d. laidoje paskelbė vienintelę lietuvių šokėjų grupės nuotrauką ir labai teigiamai įvertino lietuvių šokius, spalvingus tautinius rūbus. Šis pats dienraštis liepos 5 d. paskyrė lietuvių jaunimui atskirą straipsnį. Patiekta laikraščio atstovo pasikalbėjimas su rūpės vadove E. Tamošaitiene Gedikaite ir mok. Fr. Skėriu. Atpasakota Gimnazijos paskirtis, jos išlaikymas, faktas, kad vienoje vietoje subūrus didesnį jaunimo skaičių įmanoma puoselėti tautinius lietuvių papročius.

— Birželio 14 d. Stokholme įvyko tradicinis Pabaltijo deportacijų iškilmingas minėjimas. Ta proga išleistas atsisaukimas į Popiežių, JT ir laisvąją spaudą. Atsisaukimas pasirašė pabaltiečių, lenkų, rumunų, slovakų, vengrų ir PET delegacijos atstovai. JAME prašoma ištirti sovietų nusikaltimus prieš žmoniškumą Pabaltijyje, skirti daugiau dėmesio šiam klausimui pasaulio spaudoje ir reikalauti okupacinių karo pajėgų bei administracijos pasitraukimo iš Pabaltijo valstybių.

— Mirė istorikas kun. dr. J. Matusas Birželio 26 d. širdies priepuoliu New Yorko mirė istorikas kun. dr. Jonas Matusas. Velionis buvo gimęs 1899 m. spalio 26 d. Vaiguviš

kių k., Plokščių valsč., Šakių apskr. Kunigu buvo išventintas 1924 m. 1931 m. už disertaciją «Lietuvių rusinimas per pradžios mokyklas» Lietuvos universitete gavo istorijos daktaro laipsnį. Universitete dėstė Lietuvos kultūros istoriją, Lietuvos pajūrio ir Prūsų žemės istoriją. 1944 m. pasitraukęs iš Lietuvos, į JAV atvyko 1948 m. Velionis nuo 1918 m. buvo aktyvus lietuvių spaudos bendradarbis. Iš išleistų veikalų minėtini: Lietuvos galybės mįslė (1930), Lietuvos rusinimas per pradžios mokyklas (1937), Švi trigaila, Lietuvos didysis kunigaikštis (1938), Lietuvių kultūra senais laikais (1939), Vidur-Amžių Istorija (1946) ir kitos.

— Jaunas lietuvis mokslininkas — į tarpt. kongresą. Urbanos universitetą JAV baigęs, dr. Algis Avižienis pakviestas skaityti mokslinį pranešimą rugpjūčio mėn. Muenchene šaukiamame tarptautiniame mokslo suvažiavime. Dalyvaus 80 mokslininkų iš viso pasaulio. Lietuvis, 30 m. amž. mokslininkas, skaitys pranešimą tema «On a Flexible Interpretation of digital Computer Arithmetic».

— Vakarų valstybių politikos vadovams besilankant vieniems pas kitus ir JAV-Sovietų Sąjungos deryboms beieinant, VLIKas kreipėsi telegramomis į JAV prezidentą, britų min. pirmininką, Fed. Vokietijos kanclerį ir JAV Valst. Sekretorių, primindamas Lietuvos laisvės bylą ir prašydamas kelti laisvo apsisprendimo teisės Lietuvai panaudojimo reikalą. Lietuvos bylos kėlimas šiuo metu ypatingai svarbus Komunistinis pasaulis pergyvena savo ūkinės stemos bankrotą ir tai verčia jį mažinti įtampą Vakaruose. Sovietai daro visa, kad įgrąsinti gyventojus ir nukreipti dėmesį nuo ūkinio sunkumo. Sovietų sunkumus Vakarai turėtų išnaudoti laisvės bylai kelti ir savo pozicijoms sustiprinti.

— VLIKo Pirmiainkas lankėsi JAV Kongreso Užsienio Reikalų Komisijoje ir tarėsi dėl apklausinėjimų apie padėtį pavergtame krašte. Apklausinėjimai pradėti birželio 12 d.

— VLIKo Vykd. Taryba išvertė ir išspausdino atskiru leidiniu Visuotinąją Žmogaus teisių deklaraciją. Išversta ir atiduota spaudai ir M. Džilas «Naujoji klasė».

JONAS VALAVIČIUS — LEIDĖJA

Štai vėl didelis spaudos rėmėjas, kuris jau nekartą stambiomis aukomis prisidėjo prie «Mūsų Lietuvos» savaitraščio išlaikymo, JONAS VALAVIČIUS, pasiryžo ir išleisti šį «M.L.» numerį.

Jonas Valavičius, iš vėliausiai atvykusių, tik 1947 m. po antrojo Pasaulinio Karo, bet savo gabumais ir darbštumu prasiveržė į pirmąjį vietą ir dabar jau yra auto mobilių fabriko «Vemag S.A.» vieno departamento direktorium.

Jis yra pasistatęs netoli Santo Amaro priemiesčio, tikrai gražius ir praktiškus dviejų aukštų namus, kuriuos rengia si pasišventinti, kai bus kime pastatytas gražus lietuviškas kryžius. Jis su savo pasišventusia žmonele Aldona Dagilyte yra sukūręs gražią šeimynėlę. Antanukas jau šiais metais šv. Petro šventėje yra prėmęs pirmąją Komuniją, nors dar tik septynių metų, ir yra pirmasis klasėje mokytis, o Rimutis dar mažesnis, bet jau rengiasi į vaikų darželį. Linkime Valavičių šeimai stiprios sveikatos ir gau šios Dievo palaimos...

«M.L.» Redakcija ir Administracija

— BRAZILIJOS VYSKUPAI šio mėnesio pradžioje susirinkę į Rio de Janeiro nepaprastai konferencijai paskelbė atsisaukimą, kuriame svarstomas gyvenamojo momento padėties rimtumas. Laiške kreipiasi į turtinguosius pasitenkinti mažesniu peišu. Vyriausybės dėmesį atkreipia komunizmui teikiamas privilegijas, laisvai skelbti komunistinę propagandą, kuri grėšia krašto saugumui. Tai rimtas išspėjimas visiems, kurie savo rankose turi turtą ir valdžią, kartu ir atsakomybę už krašto likimą.

— S. PAULO mieste 19 d. liepos prasidėjo Brazilijos organizuotos katalikiškos darbininkijos (circulos operarios) (pabaiga 6 pusl.)

Nauja Brazilijos Vyriausybė

Dvidešimts dienų trukusi vyriausybės krizė išspręsta. Naujas ministrų pirmininkas prezidento parinktas, FRANCISCO BROCHADO da ROCHA gavo palamentą pasitikėjimą. Buvo patvirtintas ir jo sudarytas ministrų kabinetas, kurį charakterizuoti, aprašyti yra labai sunku. Dėlto sunku, kadangi naujos vyriausybės nariai yra įvairių politinių, ideologinių ir ekonominių srovių. Čia maišosi radikalūs socializmo atstovai su užkietėjusiais konservatoriais ir vadinamais kapitalistais. Rasti bendra kalba ekonominiams, žemės reformos ir kitais klausimais bus nelengva.

Naujas ministras pirmininkas kilęs iš Rio Grande do Sul. Yra teisininkas, po itiniam Brazilijos gyvenime mažai pasireiškęs, priklauso socialdemokratų (PSD) partijai. Pažymėtina, kad ši partija nieko bendro neturi savo programą su kitų kraštų to pat vardo partijomis. Brazilijos socialdemokratų nemažą dalį didieji žemės savininkai, fabrikantai, bankų savininkai.

Šios vyriausybės amžius trumpas, vos septyni mėnesiai. Kovo mėn. bus nauja vyriausybė organizuojama, nes susirinkus naujai, spalio 7 d. išrinktas parlamentas.

— PERŪ valstybėje liepos mėn. 18 d. kariuomenė nuvertė vyriausybę ir valdžią sudarė iš kariškių. Perversmą išprovokavo prezidento rinkimai. Kariuomenės atstovai tvirtino, kad rinkimų metu buvo apgavimų. Prezidento Manoel Prado prašė kad rinkimus panaikintų. Prezidentas atsisakė. Tuomet jėga buvo nušalintas.

— Kruščiovas siūlė, kad Berlyne esanti Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos kariuomenė būtų pakeista neutralių kraštų kariuomene. Amerikos vyriausybė atsisakė net ir kalbėti šiuo klausimu.

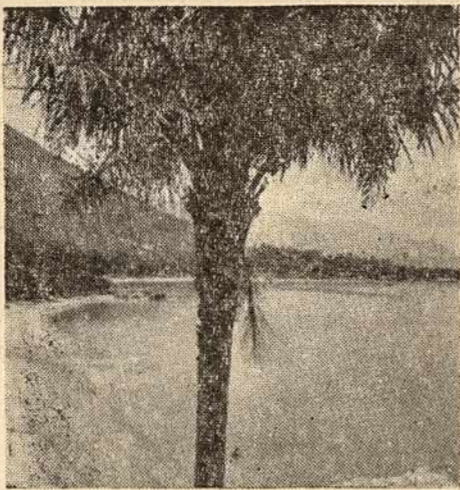
— Naujas aukščio rekordas. Šiomis dienomis Amerikos karo aviacijos lakūnas Robert White lėktuvu raketą pasiekė nauja aukščio rekordą, pakil

— Sovietai vėl išgalvojo būdą Pabaltijos tremtinius namo vilioti. Tik truputį pagalvojus, tuoj pasidaro aišku koks šlykštus ir apgaulingas yra bolševikų metodas. Tik žioplai gali patikėti, kad štai buvęs Latvijos užsienių reikalų ministeris, išbuvęs Sibire ilgą laiką, staiga persimaišo ir «Izvestijose» rašo, kad Sovietų Sąjungos globoje esanti garantuota Latvijos ateitis. Taip pat vieno žymaus estų dvasininko sūnus Aleksandras Paulus, kuris irgi po karo deportuotas į Magadano sritį, jau dabar «atsivertęs» ir tose pačiose «Izvestijose» džiaugiasi sovietine tvarka. Dar iš Lietuvos tokių atsiliepimų nėra, bet greit pasirodys, nes bolševikams lengva juos sufabrikuoti ir su žinia, ar visai be jų asmenų žinios, juos pagarsinti

— Ateina liūdna žinia iš Lietuvos, kad sudegė visas Mosėdžio miestelis. Gyventojai išbėgo iš namų, kaip stovi, nes gaisras, palietęs žibalo ir benzino atsargas ir stipriam vėjui pučiant, bemaž visas sudegė. Gyventojai pasiliko didžiausiam skurde ir varge, nes iš miestelio pasiliko tik niūri gaisravietė. Nukentėjusieji pradėjo rašyti laiškus į Balą, prašydami pagalbos. Kas ten per žibalo ir benzino atsargos buvo, dar nesužinota. Greičiausiai — raudonosios armijos atsargos.

PAKILES RELIGINGUMAS

Maskvos kompartijos organas «Pravda» aimanuoja, kad Ukrainos mieste Odesoje, pakilęs žmonių religingumas, labai kenkia socialiniam gyvenimui. «Pravda» ragina atnaujinti kovą ir skelbti vaju prieš tą negeitiną religinį žmonių apsvaigimą. Pagal to laikraščio pranešimus nei universiteto kvartale atsiradusi šv. Jurgio pamaldos ir išsisteigę daugybė maldos

Ilha Bela — salos vaizdas.

namų. Ar girdėtas dalykas... Ten veikia adventistų, baptistų, katalikų, pravoslavų bažnyčios ir žydų sinagogos; jos yra gausiai ir aktyviai lankomos, rašo «Pravda».

KIEK PABĖGO?

Į Vakarus iš Rytų Vokietijos nuo 1954 metų vien inteligentijos yra pabėgusių: 3371 gydytojas, 1329 dantų gydytojai, 291 veterinaras, 132 teisėjai prokurorai, 679 advokatai, 752 aukštųjų mokyklų mokytojai, 17 082 inžinieriai ir 960 vaistininkai

Kai atsirado 1961 metais «gėdos siena» ativerianti Berlyne Rytų pasaulį nuo vakarų, jau pabėgusių skaičius žymiai sumažėjo, nes 14.000 slaptosios policijos karininkų, puskarininkų ir tarnautojų, priskaitant 150.000 isokio plauko šnipų įvairiausiais būdais saugoja tą sieną. Vienok buvo plotais ne kartą toji siena susprogdinta, prakasti pro apačią tuneliai ir iš namų leidžiamos virvės, kurio mis naktimis leisdavosi pabėgėliai ir net seneliai bei maži vaikai. Per šiuos metus tris pirmuosius mėnesius užregistruota pabėgėlių iš «linksmojo rojus miesto» net 5 649 asmenys.

Vysk. M. Valančius

Palangos Juzė

Pačiame pajūry, Palangos miestely, buvo ūkininkas, vadinamas Jonas Viskantas, pasituris ir katalikas. Buvo vedęs moterį iš kretingiškių Elžę Šikšnaitę, turėjo sūnų, vardu Juozapą. Tą vaiką pamokė truputį rašyti Palangos altaristas kunigas Jonas Baužinskis.

Jau paūgterėjusį sūnų tėvas vedė su savim silkelių žvejoti, plekšnių gaudyti, menkių meškerioti ir vilki iš jūros kerpės su gintarais. Bet žuvis nebelaimėdamas vieną kartą sakė savo moteriai:

— Ar žinai ką, motin: mūsų pajūrio smiltys maža teduoda duonos, aš ketu Juzę nuvežti į Klaipėdą, kad amato išmokytų.

— Tiesa, — atsakė Elzbieta: — amata mokėdamas nepritrūks duonos.

Taip pašnekėjęs, tėvas vie

ną rytą pakinkė arklius, pasodino į vežimą vaiką ir vežė į Klaipėdą kaip ožaitį į turgų veve bliunantį. Nuvažiavęs pristatė Juzę prie vokiečio meistro siūti mokytis per dvylika metų.

Vos trejetui metelų praslinkus, parėjo į Palangą Juzė. Tėvas jį pamatęs tarė:

— Kas tai yra, sūnau? Ko sugrįžai? Ar tik viešėti, ar visai?

— Tėveli, visai, — šis atsakė: — ne vien parėjau, bet išbėgau, nebegalėjau išstūrėti. Mano meistras be galo piktas, kad jį giltinė pagautų: vos išėjęs į miestą truputį patruksiu, tuojau sugrįžus šmiaukššmiaukš su bizūnu per nugarą! Dar sako: «Tu, leiši, rakali, valgysi mano duoną, o nieko nedirbsi, aš tau parodysiu, kame blezdin-gos žiemoja!»

— Meistras davė šmiaukššmiaukš su bizūnu, — atsakė tėvas, — o nuo manęs gausi čakš-čakš su lazda, ko grįžai nelaiku, mokslo nebaigęs!

Juzė tėvo ranką bučiuodamas tarė:

— Nebereik, tėveli! Aš jau moku gerai čikš sukirpti ir dailiai susiūti. Ponams drapanų nesiūsiu, bet žmonėms; dėl dirbimo mažiau teuzdirbsiu, bet duoną turėsiu.

Motina, pamačiusi seniai beregėtą sūnų, didžiai pradžiugo ir meldė vyro, idant leistų vaikui namie paviešėti bent dvejetą savaičių.

Juozapas beviešėdamas pasisiūdinu sau juodą šikšnos skrynelę su pasamonais, sudėjo į tą marškinius, skepetas, gelumbes, jupele, siuvmąjį žiedą ir žirkles. Pasakė tėvams sudieu, apsilviko su trumpu švarku, apsivovė su brylium, apsiavė prūsų papročiu su klumpėmis, įsikabino į kukšterą savo šikšnos skrynelę, gavo nuo tėvo tris ru-

blius ir iškeliavo Kretingos linkan.

Išėidamas Juozukas turėjo vos aštuoniolika metų savo amžiaus. Jo akys buvo rudos plaukai garbanoti, veidas bal-tas, augumas vidutinis, pats tiesus ir liemeningas it nendrė. Žodžiu sakant, gražus buvo jaunikiškis Klaipėdoj išmoko dar su griežtuvu džiržginti, ir dėlto tą visuomet skrynelėj nešiojo.

Sulig išėjimo diena pragaišo, kaip į vandenį įkrito. Vel tuį užvis Viskantienė teiravosi, klausinėjo žmonių, atvažiuojančių į Palangą žuvis pirkti. Visi sakėsi nežinantys, negirdėję apie jos sūnų. Rūkėsi nemitusi motina ir kartais ašarojo. O Viskantas, tai kažikuomet pamatęs, sakė:

— Ko miazugi, kaip katė pelė vaikams nešdama? Juk jei vaikas būtų pritrūkęs duonos, skelbtųsi; turi būti, jam gerai tarp žmonių, kad nė vėjas nuo jo nepučia.

— Taip, taip, — atsakė mo-

gabentus rusus ir mažą būrę lį vietos išsigimėlių, o tikruosius partizanus apšaukti banditais. Apšaukti banditais ir niekšais ne nuo tada, kada jie pradėjo laisvės kovas, bet nuo gimimo dienos. Dar daugiau: buožēm ir nusikaltėliais apšaukti jų tėvus ir artimuosius gimines. Komunistinėje praktikoje tokių pavyzdžių gausu. Lietuvos partizanų atveju šis «išradimas» nebuvo naujas.

Taip 1959 m. liepos mėn. Vilniaus «Tiesa» pirmą kartą prašneko apie Lietuvos partizanų laisvės kovas «Vanagai iš anapus» pavadintoje apybraižoje, kuri buvo spausdinama eilėje «Tiesos» numerių, rašoma, jog partizanas Lukša su keliais kitais partizanais 1950 m. rudenį Amerikos lėktuvo parašiotais buvo nuleisti Lietuvoje laisvės kovų tęsti. Vėliau taip buvęs nuleistas Būtėnas ir Kukauskas Kukauskas pasidavęs, bendradarbiavęs su komunistiniais organais ir esąs laisvas «tarybinis pilietis». Būtėnas žuvęs, Lukša kritęs po metų. Iš «Tiesoje» spausdintos apybraižo s tuo pačiu vardu išleista knygelė. Dar kiek vėliau išleista didelė knyga «Vanagai iš anapus» kurioje niekinamas ne tik Juozas Lukša bet visa išžudyta ar žuvusi Lukšų šeima, giminė, Būtėnas, kun Lelešius, visa eilė išvardintu ir tūkstančiai neišvardintų partizanų.

1961 m. išleista tokios pat pakirties knygelė. Tai buvo Leipalingyje, kurioje vėl niekinamas Lukša, Būtėnas, Stravinskas ir kiti. Toji knygelė daugumoje paskirta žuvusio partizanų vado Kazimieraičio (pulk. Vitkaus) ir jo grupės partizanų niekinimui. Rašoma, jog Kazimieraičio slapyvardžiu prisidengęs pulk. Vitkus buvęs nejaunas, pražilęs vyras, bet savo energija oku (pabaiga 3 pusl)

Lietuvos Partizanų Niekinimas Plečiamas

Kaip komunistai pavergtos Lietuvos gyventojams pristato Lukšą, Būtėną, Kazimieraitį ir kitus kritusius didvyrius

Lietuvos pavergėjai ir vietiniai komunistai ilgus metus apie Lietuvos partizanų kovas prieš okupantus bandė slėpti ir tylėti. Nors laisvės ar mirties kova 7 riuos metus liepsnojo visuose Lietuvos kampeliuose, bet spauda ir radijas visa tai slėpė, nematė, nieko negirdėjo. Slėpė nuo gyventojų, kurie tą baisųjį vyksmą savo akimis matė, pergyveno, iškentėjo.

Jau vėliau, penkiolikai metų praėjus, pavergėjai įsitikino, kad slėpimo taktika neat-

nešė lauktų vaisių: partizanų vardas tebėra gyvas, jų kovos virto visos tautos pasididžiavimu, apie kritusius partizanus ir jų žygdarbius visoje tautoje kuriamos dainos ir legendos

Pradėjo ieškoti naujos taktikos. Ją surado: jei partizanų vardas visoje tautoje ir avgančiame jaunime tebėra gyvas ir nesunaikinamas, reikia partizanų vardą palikti ir garbinti, tik «partizanais» padaryti į Lietuvą vokiečių okupacijos metais slapta at-

teris, — rasi, kame numirė.

— Mirdamas būtų pasisakęs iš kur esąs — tarė vyras, — o žmonės palaidojo būtų mums žinia davę.

Ketvertiems metams nuo Juozapo išėjimo praslinkus, rudeniop įvažiavo kažinkas brėkstant prie Viskanto su gražiais ratais, su trimis dailiais bėrais arkliais ir su moteriške, kuri ant kelių turėjo vaiką. Elzbieta, šokusi prie lango, tarė:

— Kas čia, meldžiamieji, įvažiavo? Bene Juzė tiktai? Vardan Viešpaties, kame būtų tą moteriškę gavęs?

Tai pasakiusi, spruko pro duris, sutiko savo sūnų ir pradėjo iš džiaugsmo verkėti. Suėjus į trobą, Juozukas pabučiavo keli kartus savo motinos rankas ir atsiliepė:

— Motinėle, šitai mano sūnus Kazelė, šitai mano moteris Domicė.

— Na, gerai, gerai, — atsakė motina, aciū Viešpačiui,

Kraštotyra Virsta Komunistinės Agitacijos Įrankiu

Kraštotyriminkų pirmasis uždavinys — rinkti medžiagą apie komunistinę veiklą

(Elta) Kraštotyra Lietuvoje šiuo metu jau virto ne mokslininkų specialistų, bet visos visuomenės reikalu — šitaip teigia kraštotyros draugijos organizacinio komiteto pirmininkas ir kultūros min. pavad. V. Jakelaitis. Jis apie naujus kraštotyros uždavinius aiškindamas «Liesoje» (138 nr.) nurodė, kad kraštotyra pastaruoju metu susidomėta plačiu masu. Esą, kuriasi vis nauji ir nauji kraštotyriminkų būreliai mokyklose, įstaigose, įmonėse, aukšt. mokyklose, technikuose, prie bibliotekų ir kultūros namų, kolchozuose ir kitur.

(pabaiga iš 2 pusl.)

pantams daug «nusikaltimų» padaręs

Žingsniai prie Nevėžio — vėl nauja Lietuvos partizanų niekinti knygelė Tokių leidinių pasirodys daugiau, nes partizanų niekinimo akcija plečiama Minėtoje knygoje ir knygelėse be lietuvių partizanų niekinimo kišamas ir antrasis motyvas — rusų ir menko būrelio lietuvių komunistų «partizanų» garbinimas.

Lietuvos partizanai savo pasiaukojimu ir žygdarbiais paliko idėjų, kurios okupantas nesunaikino ir nesunaikins. Maironio metais dera prisiminti jo žodžius: Idėjos, jei didžios, nemiršta kaip žmonės.

... rengėmės žygiui, mintimis kartodami duotas priešais žodžius — atkakliai tęsti kovą, už tiesos ir teisingumo triumfą žemėje ir už žmogaus teises, apie kurias tiek daug pasaulyje prikaltėta ir tebekalbama, kurias mes vis dar privalome savo krauju pirkti...

Ir iki šiol dar neišpirkome...

Juozas Lukša - Daumantas

Partizanai už geležinės
uždangos,
350 psl.

Pagal V. Jakelaitį, kraštotyriminkų uždaviniai sektų tokia eile: rinkti medžiagą bei tirti savo rajono, miesto, kaimo, kolchozo istorinę revoliucinę praeitį, gamtą, ekonomiką, liaudies kūrybą ir kt. Tai gi, kaip matyti, pirmasis uždavinys — rinkti medžiagą apie komunistinių veikėjų žygius ir tik (gal esant laisvam laikui. — E.) susidomėti liaudies kūrybos ir pan. tyrimu.

Tiesa, kraštotyriminkams pavedama užmegsti ryšius su moksliniais darbuotojais, mokytojų įstaigomis. O jei esanti įsteigta toji Kraštotyros draugija, tai jos uždavinys — suteikti kraštotyriminkų veiklai tikslingesnę pobūdį.

Pasirodo, jau 40-je Lietuvos rajonų suda yti tos draugijos organizaciniai komitetai, o Vilniuje, Kaune, Panevėžyje bei Telšiu skyriuose sudarytos tarybos. Skyrių uždavinys esąs suburti į kraštotyros būrelius visus šio darbo

darbo entuziastus, mėgėjus. Veikia įvairios sekcijos ir čia vėta atkreipti dėmesys į pačią pirmąją sekciją — istorijos revoliucijos. Kitos sekcijos: archeologijos, etnografijos, architektūros ir meno, tautosakos, gamtos-geografijos ekonomikos ir muziejinio-bibliotekinio darbo. Tuose rajonų centruose, kur nėra valstybinių muziejų, kraštotyriminkai staigs visuomeninius muziejus.

Pasirodo, kaip ir kitose srityse, tik toks darbas laikytinas naudinga, kuris eina drauge su gyvenimu. Esą, Lietuvos kraštotyriminkai su juo žengia, nes kokius gi darbus jie atlieka? Jie renka medžiagą apie «mūsų liaudies kovas» (suprask — komunistų pastangas — E.) 1905-1907 m. revoliucijos laikotarpiu, apie raudonosios, sovietinės valdžios kūrimą 1918-1919 metais, apie darbo žmonių (suprask — komunistų — E.) kovą «buržuazinio režimo metu» ir kt. Pasirodo, kraštotyriminkus turi dominti kiekvienos įstaigos ar kolchozo istorija, komunistinių darbo brigadų laimėjimai ir pan.

Petras Vaičiūnas

Šienapiūtė

Aukso miglos supa tylą —
Užu šilo saulė kyla...

Žengia vyras paskui vyrą...
Ryto perlai žemėn byra...
Žolę žalia, žolę jauną
Žvangios dalgės žvangiai piauna...

Lenkit galvas, pievu gėiės! —
Eina jaunos grėbėjėlės
— Laimink darbą! — Ačiū, ačiū! —
Pradalgių, kaip gyvačių.

Dalgė dalgę mostais varo —
Griūna baras prie pat baro...
Saulė žėri, spindi rasos...
Braidu pievą kojos basos...

Šnara, šlama, žvanga tyška,
Upėj, pievoj ir už miško...

Mirga mergos nuo pakrantės...
Žodžiai, juokas — ryto šventės...

Kaista saulė — mėlsta toliai...
Kerta pievą dalgio broliai...

kad gyvas tebesi! Aš kartkartėmis meldžiausi už tavo vėlę ir tariau jau mirus... Joni, bėk tu šarpiui į miestelį, pajieškok tėvą ir pasakyk Juozelę parvažiauvus!

Juozapas, pamatęs tėvą pareinant, išskriejo lig vartų į sutikti ir abi rankas pabučiavo. O tėvas tarė:

— Na, garbė Dievui, kad susivokei! Motina jau ir akių pritrūko beverkdama!

Įėjus į trobą, Juozapas tarė:

— Šitai, tėveli, mano gera moteris Domicėlė, štai ir mano sūnus rubuilis Kazė, nuo šv. Roko jau antrus metus užkliudęs. Labai yra geras, nes pieno sriubt-sriubt dienos būvyje pusgorčių išgeria, o košė negali nė pasirodyti: tuoj jau perima ir prašo motinos

daugiau nem nem sakycamas.

— Nėra ko už tą pykti, — tarė Viskasas: — kas gerai valgo, tas yra sveikas, bus iš jo stiprus darbininkas.

Po to šnekėsio visi susėdo, o Elzbieta sakė:

— Rasi alkani esate, reikia patiekti valgi.

— Tai tarusi, išėjo į priemenę ir liepė mergelei ugnį sukurti. Ši sukūrusi pakaitino saldaus pieno ir išvirė bulvių arba ropučių. Tas ant stalo padėjusi, atnešė dubenį rūgštaus pieno su dubenėliu kastinginiu.

Visi kėlėsi sukalbėjo poterius ir sėdo valgyti. Kazė drožė atsispirdamas saldu pievą. Pavalgę sukilo, atkalbėjo poterius ir pabučiavo tėvams rankas. O joguei buvo kelionė

pavargę,ėjo tuojau gulti.

Ryto metą Viskantienė išvirė pusryčiui rūgščios roputies su džiuvasia avienos mėsa, kuri dideliai visiems patiko. Juozapas pavalgęs tarė:

— Ačiui tamstai, motinėle, seniai buvau besrėbęs taip skanaus viralo. Mano Domicėlė sugeba skaniai virti, bet motinėlės valgis visuomet yra skanesnis.

Domicėlė tuojau užsigėdė eiti į pajūrį, nes jūros niekuomet nemačiusi buvo. Juozapas pakinkė arklius, pats važiavo ir nuvežė moterį su vaiku. Arkliai, pamatę vilnis, pradėjo baidytis. Domicėlė, išsėdusi iš ratų sudrebėjo, klaupėsi, persižegnojo ir tarė:

— Oi, Viešpatie Dieve, kaip Tu esi didis, Kurs tokius

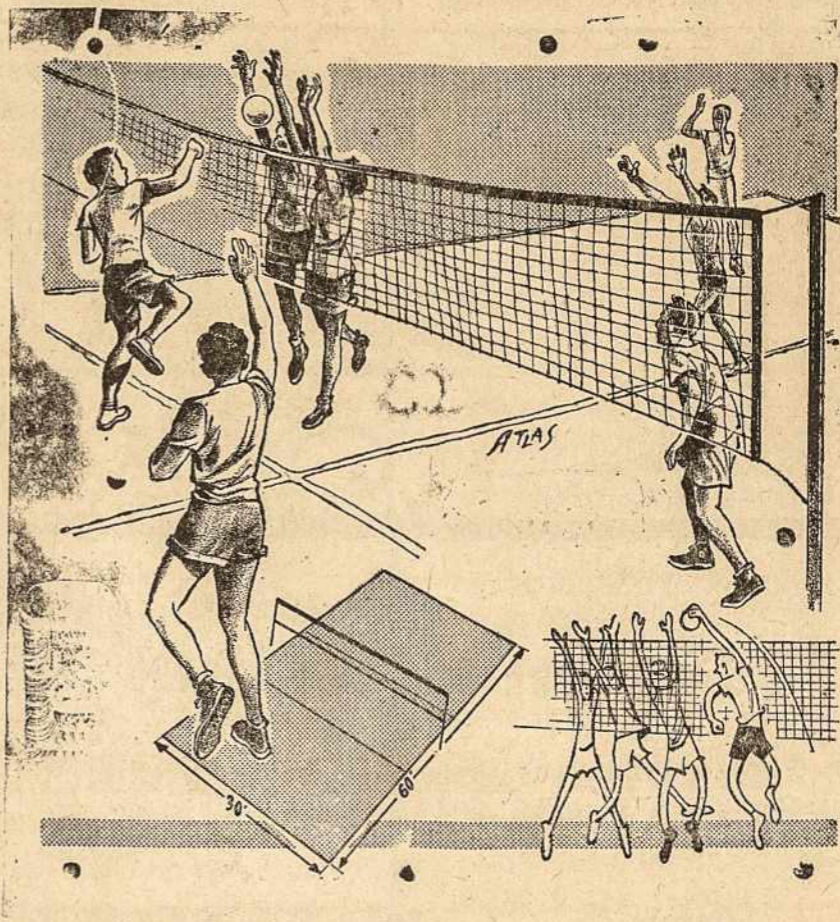
vandenis sutvėrei! Gerai sakote: Palanga pasaulio pabaiga! Jos savo amžių nesitikėju regėsianti.

— Ne pabaiga, — atsakė Juozapas: — už tos jūros yra Švedų žemė, bet joguei jūra yra per penkias dešimtis mylių platumo, todėl antro pasaulio negalime matyti.

Diena buvo saulėta, gan šilta, todėl Kazė, smiltynė pasodintas, kaip ir kiti vaikai į pajūrį atvesti, pilstė smilteles ir gražius akmenėlius rinko. Pagaliau savo burną su tais prikišo. Visi prisistebėję kiek tinkami grįžo namo.

Po gerų pietų Juozapas sukinėdamasis tarė:

— Na, kas dabar bus? Gurd-gurd gerai privalgėm, nors eik gulti!

Volibol žaidimo išradėjai yra amerikona i šrastas 1895 m. Pradžioje buvo senių žaidimas. Vėliau — jaunimo ir yra vienas populiariausių žaidimų. Volibol aikštė yra 18x9 metrų. Tinklo aukštis 2 m. 43 cm.

Žaidimo tikslas taip permesti sviedinį, kad kita pusė negalėtų jo atgal atmušti

Na, pagaliau, jiems tenka ir tikrieji kraštotyros uždaviniai — rinkti medžiagą apie Lietuvos praeities ir šių dienų kultūrą, liaudies meną, lankytis pas liaudies menininkus, dainininkus, užrašinėti dainas, patreles, pasakas ir kt.

Į kraštotyros darbą aktyviai įjungiami vid mokyklų moksleiviai, pionieriai. Ką gi renka moksleiviai? Ogi, Telšiuose jiems pavykę surasti dokumentą apie tai, kad «buržuazinis teismas» Beržų už ateistines pažiūras buvo nuteisęs 3 mėn kalėjimo, o Kėdainių kraštotyriminkai rinko medžiagą apie 9 fort sušaudytą komjaunuolį Liaudanskį, kitur renkama medžiaga apie sovietinių partizanų veiklą ir pan. Visur mokiniai šioje veikloje vadovaujami mokytojų.

Tai i, vis skatinama — entuziastai, įsijunkite į kraštotyriminkų eiles. Tada bendromis pastangomis, teigia Jakelaitis, galėsiam būti įgyvendintas pagrindinis Kraštotyros draugijos tikslas ir šioje srityje, jis, pasirodo, esąs prisidėti prie komunistinės visuomenės sukūrimo.

JUOKIS

— Tėveli, kada atsirado pasaulyje pirmasis garsiakalbis?

— Žinai, vaikeli, tuomet atsirado pirmasis pasaulyje garsiakalbis, kai Dievulis sutvėrė iš Adomo šonkaulio moterį.

KOLCHOZE

Komisaras klausia kolchozininko. — Klausyk, Jonai, ką tu darytum, jei turėtum du milijonus rublių?

— Vieną atiduočiau partijai.
— O jei turėtum du namus?
— Irgi vieną atiduočiau partijai.

— Na, o jei turėtum dvi kiaules?

Čia nutilo kolchozininkas, nes jis, iš tikrųjų, turėjo pasislėpęs dvi kiaulaites ir bijojo, kad komisaras jų neatimtų.

ŽMONOS IŠMINTIS

Tuniso prezidento žmona patarė savo vyrui nepulti prancūzų Bizertos uoste. Prezidentas pripažįsta: Žmonos nepaklausiau ir štai turiu — prancūzų žuvo 30, o mūsų 812.

Viskantienė atsakė:

— Galit valandėlę pagulėti pokaičio, bet neilgai, nes aš noriu, kad man papasakotum apie savo kelionę, kurioj buvai išėjęs nuo mūsų, kaip tau klostosi ir iš kur gavai maršelę.

— Gerai, gerai, motinėle, — šis atsakė: — išbelsiu, išpasakosiu su visais išgaliais, bet nugis styri styri eikim gulti.

Tai taręs, ėmė savo moterį, įlindo į šalutinę ir atgulė. Begulint atėjo trys kaimynai aplankyti Juozapo ir jo tėvų, Kėlęs Juozapas pasveikino svečius, sėdosi ir tarė:

— Nugis išsižiokit, pasistatykit ausis ir klausykite: apsakysiu bent pradžia mano kelionės, nes to nori mano gera motinėle.

A. Indriulytė-Eivienė

Dovana Motinai

iš «L. L.»

Kas gyvenimu žaidžia — nieko nepasiekia,
Kas sau neįsako — visad tarnu lieka.

Goethe

(tąsa)

Naujoje šviesoje šiandien Monikai sušvinta ir motinos širdis. Jos meilė, rūpesčiai ir sielėjimas ja atsiverčia, kaip nauja, brangi knyga. Ir atrodo, kad ji jau išmoko tą knygą skaityti. Ji stebisi, kodėl iki šiol ji tiek maža dėmesio kreipė. Dabar ji supranta, kad mama — tai ne senos pažiūros, barimasis ir nesupratimas jaunųjų. O, ne, ne! Motina — tai gyvybė kūdikiui, ramstis, pagalba ir mokytoja vaikui, o jaunuolei — kelrodis, prieglobstis ir vyresni, draugė, suprantanti, atleidžianti, pamokanti. Staiga ji pajunta, kokia laimė turėti mamą. Ji tokia brangi, brangi, už jos lieka visas pasaulis.

— O kas būtų, jei netekčiau jos dabar, kai ji man tai reikalinga? švystelija jos mintyse.

— Kaip tu jautiesi, kaip sveikata, mama? ir dabar jos balse tikrai skamba nuoširdus klausimas, o ne tik iš įpratimo ir mandagumo, kaip seniau. Seniau jai nebuvo svarbu atsakymas, o dabar jo laukia, kaip savo pačios gyvybės sprendimo. Bet motina neskundžia, tik pasiguodžia, kad viskas bus gerai. Bet jeigu jai tektų išeiti iš šio pasaulio, tai norėtų, kad Monika, jos vyriausioji, užimtų jos vietą — lengvintų naštą tėveliui ir globotų sesutes.

— O kad aš jausčiaus, lyg tėviškė, — sako ji, atidarydama mažą skrynelę, — čia yra saujelė žemės iš gimtinės. Padalinink ją į penkis dalis. Manąją idėk į karštą, o kitas jūs visi pasidalinkite. Ji — tėvynės žemė, lyg mūsų tautos kūno dalis, lyg mūsų pačių gyvybė. Išėjau be jos, bet sunkios buvo kojos ir ne leido širdis. Žinojau, negalėsiu peržengti sienos. Grįžau, pasilenkiau ir beveik tiesiog iš po tavo mažų basų kojų paėmiau jos saują. Tu dar nesupratai mano mosto, ir nežinau, ką galvojo aplink stovį svetimi kareiviai, bet aš žinojau — parsinešiu ją atgal, o jei ne — žengsiu kartu su ja amžinybėn. Man bus lengviau, lyg ilsėčiausi mūsų palaukės kapinaitėse, kurias tiek daug kartų, iš atostogų grįžusi, tvarkiau, ra-

vėjau. O kaip ji man brangi, sava, tėvų, protėvių žemė! Ji, rodos, šaukia mane, svetimųjų mindoma. Ir dažnai sapne aš kelauju per ją, keliu ju, kur liko mano jaunystės dienos, subrendo vasara ir kur tu, mažas mano kūdiki, atėjai į mano gyvenimą. Niekas neatstos tos gimtos žemės. Šaukia ji mane, šauks vėliau ir tave, nes ten liko imtos tavo pirmųjų kūdikio žingsnių pėdos, tavasis juokas nuaidėjo ir nuaziūvo ašaros vaiko dienose...

Laikrodžio rodyklė jau seniai palko dvyliką, ir naujos dienos valandos prasidėjo. Motina pavargo, užsnūdo. Tačiau Monikai miegas dingo. Joje begalės minčių ir jos keičiasi, kaip spektro spalvos. Ji jaučia, kaip bręsta jos galvoji, kaip viskas kristalizuoja į kitokiomis formomis, lyg naujos šviesos viską apšviestų, lyg padidina miegi stiklai atskirtų tikrąsias vertybes nuo netikrųjų.

Naktis nueina, ir rytas randa Moniką, vis tebemažtančią. Ji išeina į parką, pilną bundančio ryto spindėjimo. Jauni daigai kyla aukštyne, lapai sukasi saulėn, žemė pilna gaivios rasos. Ji sustoja prie upelio. Vanduo ramiai plaukia. Taip norisi jai paimti akmenėlį ir paleisti paviršium vandens, kaip kadaise te, Mūšos pakrantėje, mažo vaiko rankelė Pasiima akme niuką ir užsimoja, bet, pamatčiusi iš vandens kylančius burbuliukus, nuleidžia ranką. Mat, ji pagalvoja, kad ten, vandenyje, žuvytė kvėpuoja. Jos gyvenimas tik vandenyje, be vandens ji žūtų.

— Ne, nedrumsiu vandens, — mąsto Monika. Ir staiga jai kyla mintis, kad ir ji, kaip žuvytė. Argi galėtų ji kvėpuoti nesavoj aplinkoj, nesavoj tautoj, ar nemerdėtų ten, kaip toji žuvytė drumzname vandenyje? Ar ją ten supras kiti, ar galės ji kitus suprasti?

Iškart pasunkėja jos galva ir širdis? Sėdasi ir užmiršta viską aplinkui. Jos mintyse ir jausmuose sprendžiasi gyvenimo mįslė. Svyruoja svarstyklės tai vienon, tai kiton pusėn, kol pamažu išsilygina.

— Tauta manoji, auginusi ir brandinusi mane, sakyk,

Halina Didžiulytė Mošinskienė

Prie Senų Vartu

Tavo ilgi pirštai glosto mano veidą,
Tavo akys geria ilgesį mano akių. —
Pro šalį skrenda vėjas daužydamas vartus
Negyvenamų, tuščių namų. —

Tu man saulėtą praeitį bekrastę —
Glostai sausą žiedą meilės užmirštos —
O prie surūdijusių girgždančių vartų,
Žalios, šaltos akys — tavo dalios. —

Ir tavo ištroškiosios lūpos
Siurbia svaig nantį nektarą —
Kai žaliai žėrinčios akys,
Surūdijusius vartus triukšmingai uždaro.

Krenti bejėgis. Užmerki akis —
Tau vaidenas: liaunūs gintariniai pečiai. —
Bet, surūdiję užšaunamieji sklūstai
Sukrečia tave nevilties šiurpuliais. —

ar aš nenusidedu tau? Tu ne laiminga, varguolė, o aš noriu bėgti nuo tavęs ir tarnauti svetimai! Noriu savo tyriaušius jausmus reikšti svetima kalba, gal svetimai tautai ir naujas atžalas skelti, atsakyti savųjų. Aš priklausau savo gimtajai žemei. Ji mane augino. Ji brangi mano tėvams, bet ar bus brangi jam? Kai jis kelsis suvargusi, skurdi, ar jis norės ten savo gyvenimą kurti? Ne, jis jos šauksmo nesuspręs. Jis ir negali suprasti, jo vieta kitur.

Jau saulė kutena jos nugarą. Rytas pilnas juoko, pavaršiško ir žavaus. Ji jau apsisprendusi. Skuba namo. Lai kas sveikinti mamą, ruošti pusryčius ir skubėti bažnyčion.

Namuose — lyg didelė šventė. Visi jau sukilę, pasipuošę. Vidutė baigia lyginti savo išsiuvinėtą servietelę. Adutė vynioja savo piešinėlį. Tėvelis mērkia gėles, ruošia pusryčius ir Monika turi aunėrusi mamai skarą, bet jos ne liečia. Ji eina į motinos kambarį, lenkiasi prie lovos ir ištaria: «Mama!» Ašaros palydi tą brangų žodį, kuris jai šiandien taip gražiai skamba. Bet motina mato, kad ne siel varto ašaros, džiaugsmas spindi jose ir kažkuo nekasdienišku banguoja jos jauna siela. Ji skaidri, nesudrumsta, aiški. Monika papurto galvą, lyg norėdama nuvyti paskutinės abejones ir vėl bando kalbėti.

(B D)

— Sekmadienį įvyko visų jaunimo organizacijų mėnesinės mišios.

— Ateitininkų choras vadovaujamas mokytojos E. Kilčiauskaitės jaunimo šventei rengia keletą naujų Maironio parašytų dainų.

— Pasku iniam ateitininkų susirinkime kalbėjo Antanas Tamaliūnas. Jis papasakojo savo įspūdžius iš Lietuvos. Moksleiviai gyvai domėjosi ten vykstančiu gyvenimu.

— Ši sekmadienį 14 val. 30 min. Vila Gilerminoje, salėje prie bažnyčios bus pakartotas vaidinimas «Vergijos griu vėsiuose». Visi, kurie dar nematė kviečiami pasinaudoti Paskutinė proga.

— P.P. Valeikai pardavė savo juodos duonos kepyklą ir greitai rengiasi išvykti į Šiaurės Ameriką. Su Valeikų išvykimu kolonija vėl neteks veiklių darbininkų. Sūnus Algis priklausė B. Choru, mergaitės seniau dirbo su moksleiviais ateitininkais. Ypač teks pasigesti p. Valeikienės, kuri 6 metus dirbo lietuviškoje mokykloje, mokino tautinius šokius ir rengė menines programas.

— Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos rengtas vakaras davė pelno 101 896 kruzeirus. Ankščiau rengta loterija davė 78 810 kruzeirų.

Jaunimo namų at tytojai visoms moterims, draugijos valdybai, ypač pirmininkei p. I. SELIOKIENEI ir visiems vienokiui ar kitokiui būdu prisidėjusiems prie parengimo pasisekimo nuoširdžiai dėkoja.

— Pasirengimai kermošiui vyksta pilnu tempu. Renkami fantai, tvarkoma vieta. Kermošius kaip jau buvo skelbta prasidės rugpiučio mėnesio pirmąjį šeštadienį.

— Praėjusį šeštadienį L.K. B. Choras Šv. Juozapo mokykloje turėjo šeimynišką pobūvį.

Tradicinė Jaunimo šventė įvyks liepos 29 d.

Popietinė programa 15 val. V. Zelinos gimnazijos salėje skirta MAIRONIO MINĖJIMUI

Meninę minėjimo programą išpildys Jaunučių, moksleivių ateitininkų chorai, tautinių šokių grupės ir L.K.B. Choras.

Beto programoje bus dainų, poezijos ir žodžio montažas parengtas p. Magdalenos Vinkšnaitienės.

Visi lietuviai kviečiami atvykti Jaunimo šventėn ir pagerbti Lietuvos atgimimo dainių.

Šventės išvakarėse 19 val. bus religinis susitelkimas jaunimui Vila Zelinos Bažnyčioje.

Šventės Dieną 9 val. iškilmingos pamaldos

Ir vakare jaunimo pobūvis.

Rengėjai kviečia visą lietuvišką jaunimą dalyvauti.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klausk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siųsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskis, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS

Advogada

ESCRITÓRIO

Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102
Fone 33-9951

RESIDENCIA

Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 -
FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikrai!

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel 63-4130 São Paulo.

Cia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros įrengimui namu reikmens ir zaislai, įvairiausios devanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:

R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:

R. 15 de Novembro, 244
[4.0 - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.]

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.0 - sala 904 — Fone: 52-0229
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

„SOFIJA“

Mokina kirpimo siuvimo, madu mode lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

MŪSŲ LIETUVA GALIMA UŽSISAKYTI

Ir pr enumeratą apsimokėti pas šiuos asmenis:

Stasio Saldžio krautuvėje,
Rua Clemente Alvares, 137,
Lapa.

Kun. J. Šeškevičius V. Zeli nos klebonijoje,

B. Šukevičius (spaustuvėje)
Av. Zelina, 515.

J. Baužys Rua Manaias, 21,

P.P. Remėčius, Praça Carlos Gomes, 180 (prie Av. Liberdade),

J. Karpavičius, Av. S. João 233 (prieš centralinį paštą),

Juozas Matelionis, Rua Iat'ai, 26, Casa Verde,

Tėvą J. Bružiką S.J. prie S. Gonçalo bažnyčios, Pr. João Mendes,

K. Meškauską, Lapa, Rua Williams Speers; 700, arba Mašinarščio kursuose,

Andr. Pupienį, Rl Oratorfo: 1224, Mooca,

B. Tubelį ir Kučinską, Mocho Velho

Stočkų Paquedas Nações.

«Mūsų Lietuvos» atstovė Rio de Janeiro yra p. Uršulė Gaulienė, Rua General Pedra 351

SIUVÉJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhagapi, 47 - V. Zelina
(prasideda iš Av. Zelina, 595)

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMŪS CARRIERI LTDA.

indoya vanduo yra labai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

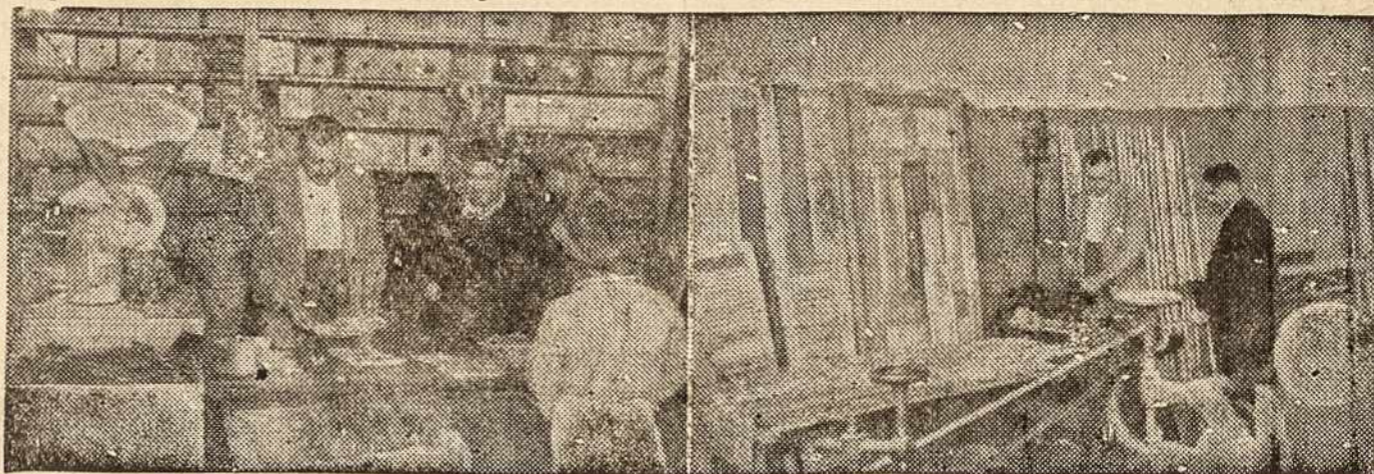
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285, VILA ALPINA

Mūsų Lietuva

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

— Liet. Kat Bendruomenės choro choristai, sporto mėgėjai, praėjusį sekmadienį sporto reikalams tvarkyti išrinko: Joną Razulevičių, Juozą Bagdžį ir Alfonsą Savičių.

— Muzikas F. GIRDAUSKAS penkerius metus dirbęs su L. K. Bendruomenės choru, nuo liepos mėn. 1 d. iš chorvedžio pareigų pasitraukė. Dabar choro meniniu pareigumu rūpinasi VIKTORAS TATARŪNAS, kuris taip pat yra ir choro dirigentas. Tautinių šokių mokymu rūpinasi ir moko J. A. TATARŪNAS. Valdybos pastangos stiprinti chorą pajvairinant jo veikimą, neapvylė. Chorių gretos didėja.

— Liga Pro Direito dos Brasileiros Naturalizados pirminkas ARNALDO FELMANAS yra kandidatas į S. Paulo esančio deputatus. A. Felmanas yra gimęs Lietuvoje ir su lietuviais bendrauja.

— JONAS BARANAUSKAS ir WILMA ROSA ZANINI liepos mėn. 14 d. sumainė žiedus, sukurdami šeimos židinį Sertãozinho parapijos bažnyčioje. Jaunasis yra buvęs L. K. Bendruomenės choristas ir valdybos narys. Daug laimės naujame gyvenimo kelyje.

— DR. EL. DRAUGELIO laišką «M.L.» redakcija gavo. Parašytas pranešimas tilps sekančiame nr.

— Laiškai: Pr. Zagorskienėi, J. Paukščiui, J. Žemaičiui, A. Lazdauskui, A. Masienėi, I. Skurkevičiūtei, V. Kutkai, N. Vinkšnaitytei, F. Slavickaitėi, K. Linskiui, Al. Graubauskui, Eug. Bacevičiūnei.

— Kun. DR. ANTANAS MILIUS liepos m. 21 d. Argentinos laivu Corrientes, iš Santos išplaukia į Urugvajų ir Argentiną kelioms savaitėms atostogų ir ta pačia proga dalyvaus Montevideo mieste tarptautiniame Pax Romana kongrese.

— SESELÉ M. BEATRICE, keleta metų dirbusi Vila Zelinoje, gimnazijoje, liepos mėn. 28 d. minės sidabrinį, 25 metų, vienuolinio gyvenimo jubiliejų.

— Pajieškomas VACLOVAS CHMILIAUSKAS, sūnus Ziganto ir Teresės. Jieško sesuo iš Lietuvos Atsiliepti Sofija Beresnevičius, Rua Fabiano Alves, 25, V. Zelina.

— Daugelis žmonių, lietuvių ir brazilų pasižadėjo rinkti kermošiui fantus. Kiekvienas parėmkime kermošių fantais.

PAJIEŠKOJIMAS

Elena Cechavičaitė paieško pusseserės Kazės Kutkevičaitės-Babenskiėnės. Jieškomoji ar apie ją žinantieji prašomi pranešti šiuo adresu:

Campinas

Elena Cechanavičaitė
Rua Erasmo Braga, 332.

— «M.L.» Leidėjų Komisijos pirm. misijon. T. Jonas Bružikas S.J. gyvena už katedros prie São Gonçalo bažnytelės, praça João Mendes. Jį galima rasti namie daugiausiai iš ryto skambinti telefonu 36-2628. Išėjimas iš R. Dr. Rodrigo Silva, 45.

(pabaiga iš 1 pusl.)

kongresas, kuriame dalyvauja apie tūkstantis atstovų iš visų Brazilijos estadų. Kongreso pabaiga bus sekmadienį pamaldomis katedroje, kurias laikys São Paulo kardinolas, eisena miesto gatvėmis ir iškilmingu užbaigiamuoju posėdžiu.

— Quitandinha, pakelėje prie kelio Petropolis, Rio de Janeiro estade yra susirinkusi išgarsėjusi UNE (União Nacional dos Estudantes), Brazilijos studentų sąjunga, kurios vadovybė yra komunistų rąkose. Suvažiavime vyksta aštri kova tarp komunistinio ir nekomunistinio frontų. Komu-

nistai vartoja net fizinę jėgą, norėdami demoralizuoti nekomunistus [tampa pasieks aukščiausio laipsnio šį šeštadienį, kai bus renkama nauja vadovybė. Ar iš komunistų rąkų bus išmušta studentijos atstovų vadovybė, kol kas sunku pasakyti. Suvažiavimą globoja ir jį finansuoja, komunistams ir studentams palankus, Rio Grande do Sul gu bernatorius Brizola.

Suvažiavimo darbų tvarkoje daugiau yra politiniai, raudonai nudažyti klausimai, ne gu pačios studentijos reikalai. Viena jau svarbu ir yra geras ženklas, kad priešingi komunistams studentai, kurių yra absoliutinė dauguma, jau padarė Daugely universitetų komunistus dešifravo ir išvadovaujančių vietų išstūmė.

GRIAUJA NAUJĄ KLAIPĖDOS BAŽNYČIA

Kaip jau žinome, Taikos Karalienės bažnyčios statytojai Klaipėdoje kun. Povilonis, kun. Burneikis ir eilė kitų, buvo nubausti «už spekuliaciją» kalėjimu ir turto atėmimu, o nauji bažnyčia neleistu konsekreuoti bei naudoti pamaldoms.

Visai neseniai iš Klaipėdos atvykęs lietuvis pasakoja savo akimis matytą baisų vaizdą. Šių metų balandžio mėnesyje buvo atsiųsta iš statybos tresto darbininkai, kurie su kompresoriais pradėjo griauti bažnyčios naujuosius altorius bei kitus vidaus įrengimus.

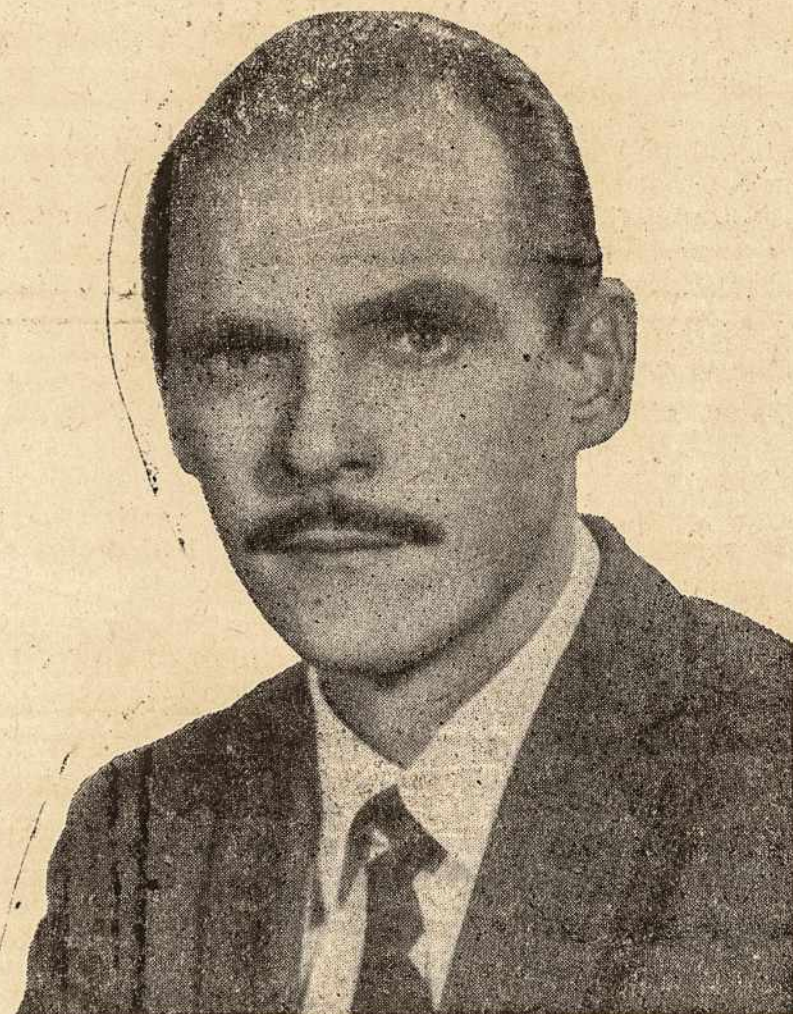
Kad tikintieji nesipriešintų šitam darbui, buvo sukviesta daug milicijos iš Kauno ir net Vilniaus Ginkluoti milicininkai apsupę bažnyčią ir neleido artčiau 200 metrų jokio žmogaus.

Tikinčiųjų minios sustojė verkė žiūrėdami į šią vandališką darbą. Išlaukinėje bažnyčios dalyje buvo nuversta Marijos Taikos Karalienės statula ir nugriautas 40 metrų aukščio bažnyčios bokštas, kurį griauiant vienas darbininkas buvo užmuštas. Viešai buvo paskelbta, kad iš bažnyčios buvo padaryta filharmonijos salė.

Tačiau ligi šiol ši didžiulė bažnyčia, kuri prilygstanti Šiaulių šv. Petro ir Povilo šventovei, yra vien tik liūdnieji griuvėsiai.

Bažnyčiai duotas sklypas buvo bauri bala — lyg pajaukai. Tačiau darbščios ran-

Para Deputado Estadual

ADAMO KOZAKEVIC

(ADOMAS KOZAKEVIČIUS)
Candidato na Chapa P. T. N.

kos tą vietą išlygino ir išpylė žemėmis per 2 ar 3 savaites buvo pradėta bažnyčios statyba.

Dabar buvę aplink bažnyčią žolynai bei gėlynai ištrypti. Taip pat tuščia stovi ir naujai pastatyta klebonija, kuri būsimi paversta vaikų darželiu. Šitokiam vandalizmui jieškota pateisinimų. Atsirado penki lietuviai, kurie spaudoje parašė, kad bažnyčia esanti nereikalinga, o jos vietoje geriau tebūna įruošta salė.

Kas labai būdinga, kad milicija iškratydavo išeinančius iš bažnyčios darbininkus, kad jie ko nors neišsineštų.

Tokiu būdu ir vėl 10.000 lietuvių tikinčiųjų Klaipėdoje turi tenkintis mažute buvusių baptistų bažnytele, kurioje telpa apie 100 žmonių. Daugelis tikinčiųjų turi stovėti lauke per pamaldas.

Šiuo metu Klaipėdoje dar yra du kunigai — nežinia kaip ilgai. Naujosios Klaipėdos bažnyčios buvęs klebonas kun. Povilonis esąs Marjampolės kalėjime. Apie kun. Burneikį negirdėti, kur jis yra.

Klaipėdoje visose geresnė-

se vietose ir raštinėse yra rusai. Bendrai rusų Klaipėdoje yra žymiai, daugiau, negu lietuvių.

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį: Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą: Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.

Trečią: Agua Rasa 8 val. Moinho Velho 11 val. Lapa 16 val.

Ketvirtą: Vila Guilhermine 17 val. Paskutinį: Vila Anastacio 8 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama PIRMADIENIAIS nuo 20.15 val. iki 20.45 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS

TRANSLIACIJOS
(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val. Sekmadieniais 10,30 iki 11 val. 19, 25; 31 ir 196 metų bangomis.

MADRIDO RADIJAS

Kasdien 21,30 iki 21,45 val. 25 ir 42 metrų bangomis. Programa pakartojama sekančią rytą 8,30 val. tomis pačiomis bangomis.

PARDUODAMA KRAUTUVĖ

(Secos e molhados) V. Anastazijoje prieš bažnyčią, kampiniame name, sąlygos geros. Teirautis vietoje rua Martinho Campos, 459.

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975

Lietuviškas žodis, daina ir muzika, aidai tropikų padangėje iš

RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis, kiekvieną sekmadienį devintą 21 val. vakaro. Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio, vestuvių ir kitomis progomis. Radijui laiškus siųsti šiuo adresu caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9.º Andor Res.: R. Fernando Falcão, 35
Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

PRANEŠIMAS

Lankydamiesi Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmonferrato 33. Tel. 78.90.33 78.00.14)
ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir nepėrdėtą kainą. Pageidaujama, kad dėl apsistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

Para Deputado Federal SANTA PAULA NETO

Presidente da Associação dos Profissionais de Imprensa de São Paulo - APISP